

СЛАВЯНСКИ БЪЛГАР

ГОДИНА IV.

Русчукъ 8 Септемврий 1882.

БРОЙ 18

Излаза два пъти въ седмицата всяка:

Сръда и Събота.

Цена:

За година . . . 5 ср. рубли нови.
За шест месеци 3 ср. рубли . . .

Сичко, което са отнася до вѣстника, паднало са направо до

Т. Х. Станчевъ въ Русчукъ.

Печатни писма не са приематъ.

Ръкописи назадъ се не върщатъ.

За Обявления се заплаща:

За всички редъ при прътъ пътъ 20 стот.

За „ „ „ втори пътъ 10 „

„БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ“ И „РАБОТА“.

Извѣстно е на читателите ни, съ каква цѣль и отъ кой лица, се почна издаванието въ столицата ни на вѣстникъ „Български гласъ“. Въ онова връме, когато освободеното ни отечество, се нуждаеше отъ съгласие и задружно дѣйствие за по-успешното организиране на отечеството ни, за полагане въ дѣйствие на свободната ни конституция, изработена и приета отъ великото нардно Събрание въ Търново, се появи този партизански органъ, който се пълнише, както и днесъ се пълни, съ клѣвети, хули и лични нападения, който изкривява фактитъ и сичко свободолюбиво, честно и полезно, представлява, за най-вредително. Цѣльта не бѣше друга, освѣзъ да се вземе въ ръцѣ властьта, за да може да се дѣйствува разбира се по-свободно и безпрепятствено. Отъ това си направление въ „Българ. Гласъ“ или по-добре неговитъ многобройни и разнородни редактори не са отклонихъ. За поддръжката и неговото распространение въ народа, ний нѣма тукъ да говоримъ, когато е то всѣкому извѣстно. Въ послѣдно връме, именно отъ преврата, този органъ мнозина искахъ да кажатъ и казахъ даже, че билъ Министерски органъ. Прѣди единъ месецъ, когато стъпи за Министъ на Вътрешните работи Н. Пр. Генералъ Соболевъ, читателите ни може би да сѫ прочели въ Държавния вѣстникъ, едно официално обявление отъ старна на сѫщото Министерство, съ което се извѣстява на публиката, че вѣстника „Български гласъ“ не билъ Министерски органъ както се говори, но частенъ. Отъ това извѣстие се породихъ и разни тълкувания: единъ казахъ, че възглядовитъ на „Българ. гласъ“ и неговото направление, не са удобрили отъ новия Г. Министъ, а други, че между Г.-да Министритъ имало несъгласие и др. и др. Въ същностъ, какъ стои работата, остава връмъто да ни покаже. Не са мина много връме отъ това обявление, че „Български гласъ“ не е Министерски органъ, ний чухме и видѣхме, че ще са издава въ Столицата новъ вѣстникъ подъ назование „Работа“, подъ редакцията на г-жа Анастасия Головина. Слухътъ за издаванието на този вѣстникъ, твърдъ малко вѣселение публиката, защото съкътъ вѣрваше че отъ подобенъ вѣстникъ, нѣма що да се очаква, нито може да се расчета, че той ще бѫде противъ днешния режимъ. Въ „Работа“ е вече между живитъ, той слѣдва да се издава и който го е прочелъ съ внимание, той е видѣлъ съдържанието му и отъ части цѣльта му. Въ него има и руски и френски и български статии, съ особено съдържание. Цѣльта, която си е задала „Работа“, ний можемъ да и предскажемъ, че и да работи и да не работи, нѣма да тѣ постигне въ Българския народъ, защото патурата на този народъ е непромѣняема и доста дебела.

Ако има народъ, който да е твърдъ и постоянъ въ убѣждението си, той е Българския, ако има народъ, който да си пази народността, той е пакъ Българския, затова и пай-ефтенитъ вѣстници, немогатъ го разубѣди отъ неговите народни мисли и стремления. „Работа“ не безъ цѣль се почна, това го доказва и самото и съдържание и самата и годишна цѣна 12 лева! На този форматъ вѣстникъ, на тъзи хартия и да излазя два пъти въ недѣлята, съ пощенски разноски, да се дава за 12 лева, това е доста замѣтателно и повѣче отъ удивително. Въ България „Работа“ нѣма да има повѣче отъ 200 до 300 абонати, въ това сме сигурно уверени, тѣ сѫ 3,600 лева, съ които не може се купи нито хартията. Но да оставимъ смѣтките, както и цѣльта на „Работа“, а да видимъ, какво казва „Българ. Гласъ“ за „Работа“.

Въ последния брой на „Българ. Гласъ“ прочетохме една критика, въ којто умния критикъ, вмѣсто да критикува самото дѣло т. е. съдържанието, той си позволява да дава съѣзди на Г-джа Головина, която като жена, не трѣбвало да пише и да издава вѣстникъ а да отговаряла само на назначението си и закаквото тѣ била създала природата! Тая критика ни са видѣ дosta груба и безобразна даже; то не бѣше критика, но просто подигравка съ женската природа, която единъ образованъ и добре вѣспитанъ мъжъ цѣни и уважава много повѣче отъ природата на мъжа. Но не е за чудо, за гдѣто „Български гласъ“ е помѣстилъ подобна една хамалска критика, когато знаемъ, че не му се официално каза, че не е министерски органъ, а то бѣше едно одарване прѣзъ носа, на което значението г-да уредниците на „Гласа“ не е отъ да не разбираятъ. По видимому „Работа“ не е по угодата на паничите консерватори, ако и да се вѣодушевлява и тя както и „Бъл. гласъ“ отъ днешния режимъ на работитъ; съперникъ петърпѫтъ тия хора, тѣ искатъ или само по тѣхному да саѣдватъ работитъ, или иначе не! Ако изгубятъ една пара, изгаряще за 40 пари свѣтъ да тѣ търсятъ!

И този е единъ случай, да се увѣрятъ и руситъ въ тѣхната солидарностъ, тактика и ерѣдствата които употребляватъ въ постиженето на задната си цѣль.

УЧИТЕЛЯ ВЪ ОБЩЕСТВОТО.

Признато е за необорима истина, че първото място въ обществото завзема учителътъ, защото той е първия и послѣдниятъ сътъль на просвѣщението и вѣспитанието, и че отъ него същото общество очаква много иѣща, отъ които то има да се ползува както материално, такъ и нравствено. При всичко че учителъ по нѣкое място оскудѣва отъ това негово естествено да кажа първенство, все пакъ той ще се счита като първенецъ, защото дохожда време, когато самосъзнателно се признава това отъ които трѣбва.

Мъжчинитъ, които учителъ посрѣща въ обще-

ството, сѫ доста голѣмъ. А защото обществото е съставено отъ членове, които много или малко се различаватъ въ нравствено отношение, то изъ между същите членове на това общество може да се пораждатъ, както добри така и лоши мнѣния за учителътъ; при всичко това, обаче, учителътъ естествено ще бѫде принуденъ да прибѣгне къмъ себеспитание т. е. той безъ да губи време, ще испита себе си: да не би да е дѣйствително даль нѣкоя лоша причина, щото общественото мнѣние да е настроено съ лоша цѣль противъ него, или, ако ежшото общество го похвалива, то по коя причина и за каква заслуга? ще рѣче, съкътъ учитель се намира въ постоянна борба, както съ себѣ си, така и съ обществото между коего живѣ.

Съ себе си, разумѣва се, защото той ще бѫде принуденъ да се предизвика, да не би да падне въ нѣкоя безнравствена постѣлка или прѣскочи пътъ на благоразумието и се увлече къмъ интриганството или наклоненето на онѣзи, които сѫ навикнати да обезпокояватъ обществото съ своицѣ лажблагородни цѣли.

Борба съ обществото, се разумѣва, защото учителътъ съкътъ ще бѫде принуденъ, ако вижда че общественото за него мнѣние е таково, щото му непризнава благородните трудове, спарания, и на които той иска да принесе едно бѫдящно благосъстояние на сѫщото общество, той, съкътъ ще бѫде принуденъ да дава обяснение, ако му позволяватъ временниятъ обстоятелства, за винките си благородни дѣла като убѣждава, по единъ благороденъ начинъ, всѣкъ членъ на това общество да му не припятствува на прѣприятията. Поплѣчната, обаче, борба е по сложна и по-затруднителна отъ първата.

Въпросътъ е: какъвъ трѣба да бѫде учителътъ, какви качества трѣба да притежава, за да му служатъ като срѣдство за побѣждаване на разните мъжчини и сѫщни, които посрѣща въ обществото, въ явния си животъ.

Въпросътъ е важенъ. Качествата, които трѣба учителътъ да притежава, не е, да бѫде той високомѣренъ философъ или натрупанъ съ сухи знания, а отъ това да нѣма нищо повече: защото съ това той, безъ да се осъща, прави място да се вкоренава въ него глупавата гордостъ, съ които той ще отхвърля отъ себѣ си съкъ добро предприятие, и твърдъ маловажна полза може да принесе на обществото у което живѣ. Качествата, които трѣба учителътъ да притежава, трѣба да бѫдатъ нравствени, съ които ще е въ състояние да отблъсва всѣка нещастностъ. „Любовъ къмъ учениците си, любовъ къмъ обществото и неговото нравствено подобрене,“ тия сѫ най-главните качества, които трѣба да притежава съкътъ учитель.

Трудно ли е, единъ учитель да притежава тѣзи толкова драгоценни качества? — Напекина, признаваме мъжчинитъ на учителътъ; снабденъ съ сичките способности, тѣ сѫ пакъ много голѣми, защото, както казахме, обществото е съставено отъ разни по характеръ и нравственостъ човѣци, та може, ако прѣприеме да работи за общественото самообразование, да посрѣдничи какви не съпротивления и укори; но като надѣжда трѣба да му бѫде въ това: че ще дойде време, когато болшинството отъ обществото ще признае неговите трудове и благородни прѣприятия, които той е съхранявалъ за сѫщото общество и дѣйствуvalъ между него, за неговото бѫдящно добруване.

Слѣдоватъ, които и да е учитель, да притежава добри качества и да се труди за доброто на обществото въ което живѣ, не е трудно, но е още повече за него честь и похвала. Колкото повече учителътъ обича учениците си, толко повече тѣ него обичаватъ и въ всичко му сѫчувствуватъ. Така сѫщо може да се кажа и за обществото у което той живѣ. Опитътъ най-ясно доказва това.

Смѣло казвамъ: блаженъ е тоя градъ или това село, дѣто има тѣкъвъ учителъ, съ свободни идѣи, съ родолюбиви чувства, защото тамъ, ще се развиватъ същите идѣи, идѣи благородни, идѣи общеполѣзни, такива, които се касаятъ исклучително за народната добра бѫднина.

Учителътъ въ обществото съ влиянието си, придобито отъ честното му повѣдение, трѣба да занимава първо място, той не може и петрѣбва да се остави да го ръководи другите, нито пакъ да служи за оръдие, на извѣстни зломисленници. По положението си и

съ званието си, единъ учитель, може да принесе голъма полза на обществото, въ което живе.

Учителя да не мисли, че той е учитель само за дѣцата вътрѣ въ училището, не, той е учитель и за възрастните, вънъ изъ училището въ обществото. Нашиятъ учители трѣбва да бѫдатъ, както сѫ биле, учители и за дѣцата и за възрастните. Това го изисква народното ни положение и умствено развитие. II.

РАЗВИТИЕТО НА НАУКАТА И ПЛОДЪТЪ И

Шолзата която ся извлича отъ прочитанието на всеобщата история е твърдъ голъма: тя ни запознава съ всички народи, съ тѣхните обичаи, характеристики, напредъци, отпадания и животъ. Още всеобщата история ни запознава: съ искуствата на всякой народъ, съ неговото нравствено и научно развитие и съ всички негови преимуществени дарби. Тя ни запознава и най-вече съ водението на господарственни уреди: съ същността или несъщността управление на всякой народъ. Гдѣто ще рече: *Всеобщата история е изворъ на всякакви полезни наше поучения!* — Тука думата ми не ще ся относя за друго, освѣтъ да разгледамъ развитието на науката въ народите и плодътъ ѝ до коя степень е достигналъ и какъ сѫ главните ѝ извори.

Дори и отъ прѣди на Р. Хр. науката е почнала да ся развива. Тамъ гдѣто е имало добро въспитание на дѣцата — народътъ е билъ винаги честитъ и всички му работи се напрѣдавали. Тамъ гдѣто е имало добро въспитание — всичко все отпадало и най-сетне цѣлата сграда — народътъ — е потъвалъ подъ тежките условия на животъ. Търговията, художествата, промишленността и всички други извори на народното благо е било все отъ науката и добрата отхраня.

Человѣкъ съ своите божественни дарби, сиречъ съ разумътъ е много нѣщо испитатъ; въ ако да нѣмаше писменностъ би стоялъ днесъ за днесъ много по на високо положение. Писменността е докарала тѣзи ползи: всичко щото е прѣобрѣтилъ человѣчески разумъ отъ памти вѣка, го е задържала и до сега, съ което ние си много спомагаме, за да развивъмъ други вѣща йошче недотамъ развити и ни показва всичко ми-нило, за което ние съвсѣмъ малко вихме знаели или пѣхъ досущъ нѣмаше и да занемъ. — *Науката е вѣченъ паметникъ!*

Писмеността се е ввела и въ первенъ въ училището. Всякой, токога-речи, се е научилъ да пише още отъ училището. Писмеността се е развила най-първъ въ училището. Прѣдѣтътъ на науката е билъ прѣдаденъ най-първъ въ училището и отъ тамъ се е прѣродилъ. Писмеността е изворъ на науката! Училището е изворъ на писмеността!

Въ която държава е имало между народътъ: миръ, любовъ и съгласие, тамъ науката се е най добре развивала; а заедно съ това и всички други работи сѫ прѣусъмѣвали. И наистина, гдѣто ся липсували тия добродѣтели, тамъ народътъ е билъ най злочестъ и най-униженъ. *Науката се развива, гдѣто народътъ и спомага!*

Да има една държава добре уредени училища е едно отъ най похвалните нѣща. Едни искатъ да кажатъ, че най похвалното нѣщо за една държава е било: да има добре уредена войска, мѣди управници и добре главатарь — това е противно на здравиятъ разумъ!

—Ако нѣмаме добри училища, въ които силити на народътъ да ся опитватъ къмъ добри навици, то какъ може да имаме мѣди управници и устроена войска? Може ли да уреди добре войска — войвода, който ни най-малко не отбира отъ каква годъ уредба на посвѣтни народъ или управникъ да управлява другите, когато той самъ себе си не може да управлява? Врѣме е дошло ѹто ние, всички Българи, да извикаме съ единъ гласъ: *Училищата сѫ нашето благополучие!*

Оѓъ покорението ни отъ турцити, ни си стесни свободното развитие на науката. Оѓъ покорението на нашите Българска църковъ, отъ гърцити, още по вече ся утиени намът свободното ни развитие къмъ науката. Цѣли 300—400 год. сми стояли подъ робство, като неизвѣстенъ народъ въ цивилизовани Европа. Обаче, всѣкои наши народни борци, съ учението си излѣзохъ изъ тъмнината и ся явихъ прѣдъ свѣтъ. Тии народни борци, за едно малко врѣме събудихъ нараода си и му вдъхнахъ чувство къмъ просвѣщението: захвана да си гради училища, да поддържа учители, да праша синовети си на вѣнъ отъ прѣдѣлите на башината имъ, за да ся просвѣтиятъ повече, почина да ся осѣща въ какво положение се намира, кое ще го спаси и взе да търси начинъ на своето тегло, за да ся избави за винаги отъ него. *Научната заря блѣсна и народъ ся разбуди!*

Слѣдъ това, първомъ ся породи мисълъ между на-

родъ: да се освободи отъ Гръцкия яремъ, който много прѣчеше, за развианието му къмъ просвѣщението и съ много усили трудове; най-сетне сподули да излѣзе на бѣль свѣтъ съ свой духовенъ пастиръ. — *Науката е плодъ на много народни добродѣтели!* Съ това наедно, ся породи мисълъ, за народната независимостъ, която бѣше най-трудната задача на народните борци. Нейното рѣшене не би ни било възможно и до днесъ, защото ся изискваше голъми усилия, които намъ липсоватъ въ такъвъ размѣръ. Веднаждното и дваждното опитване на нашиги народни борци, биде несполучливо, и то събуди съжалението на братския народъ Руски народъ, който не прижали свои синове, за нашето освобождение, а съ огнь и ножъ дойде и ни отърва отъ вѣковното ни робство, и ни подади пълна свобода, за да се развиваме колкото искаамъ. *Науката разглежда народенъ духъ, за независимостъ.*

Сега когато ние имаме такава голъма пълна свобода, бива ли да ся не развиваме и да стоимъ, като ся гудимъ на напрѣдъкътъ въ другите народи? Азъ ще рекъ: Нѣ! Трѣбова сега съ вся сила да ся заловимъ за нашето освѣтършенстване: да уредимъ училищата си, да държавятъ си, търговиятъ си и всички полезни нѣща за народъ. Въ заключение ѹто кажъ: че най-потребътъ е мирътъ, любовъта и съгласието помежду ни, косто най много ѹто ни спомогне за винаги да напрѣдъвамъ.

Габрово 4 Септември 1882 год.

Ив. Хр. Найденовъ

СЛОВО

Произнесено въ Соборната църква Св. Богородица на I-й Септ. 1882 година по случай на поченването на учението въ Гимназията Св. Кирилъ и въ първоначалните училища въ Велико Търново отъ Предсѣдателя на Епирополия Д-ръ Василь Беронъ.

Духъ святът иже во языцъхъ огненныхъ Апостоломъ послася тѣмъ весь миръ просвѣщаєтъ.

Денътъ на 1-й Септемврия, или все едно, денътъ когато се почева учението и народното просвѣщението: е единъ голъмъ денъ . . . ; понеже — чрезъ учението и просвѣщението се поставя на едно твърдо основание *«Народността»*, и — въобще успешното и бѣзро възлагане и благодеинствието на всѣни народъ.

Значи — този денъ е денътъ на *«спасението»*; защото въ този денъ се почева великото Дѣло на изгонването на темотата и невѣжеството; и — като се спаси и — избави отъ тѣхъ единъ народъ, приготвява му се едно бѣсташе бѣдъ въ всяко едно отношение.

Че това е истина, служи за доказателство самото вдъхновение, косто нашия Спасителъ вдъхна на святите Апостоли, посредствомъ косто, тѣ се изпълниха съ *«Духъ премудрости и разума»*; и — по Божественна Милост и благодать; тѣ проповѣдаха на народите на вселената и ги поучавахъ, за да ги просвѣтиятъ въ Християнските истини и въ должностите имъ къмъ Бога и къмъ близнитѣ.

Тоя Божественъ прѣмѣръ ни поучава, че за да могжатъ народътъ да се просвѣщаватъ, нужни сѫ проповѣдници и учители, които да ги поучаватъ и просвѣщаватъ. — А — за да се постигне тая, цѣлъ, нужни сѫ черкови и училища. — Пада се, слѣдователно Г. Г. да се празнува денътъ на 1-й Септемврий; или — все едно, денътъ, когато се отварятъ народните училища, велика година съ една велика черковна и Училищна тѣржественность: за да може да разбере всѣни единъ Българинъ великаната му важностъ.

За поясно же уразумѣніе на тая важностъ, ние се считаме должни да ви изложимъ слѣдующите нѣколко разясненія: — за да може сирѣчъ да се гуди едно яко основание на една народностъ, на едно малко или голъмо общество или — даже на едно царство: неизвѣжно нужно е ѹто всѣни членъ, или — поне по многото имъ членове да бѣдътъ просвѣтиенъ съобразно съ общественото имъ положение; за да могжатъ т. е. да бѣдътъ въ состояніе да си сознаватъ дѣлътъ къмъ Бога, къмъ царството, къмъ другите членове на общество, или въобще къмъ Отечество. — А — за да се постигне това, неизвѣжно е народътъ да се просвѣщава въ градските и народни училища и да се изгони отъ него темотата и невѣжество. — Туй начало го поучаватъ и проповѣдаватъ самъ Иисусъ Христосъ тукъ на земята; и — слѣдъ Воскресението си както и по горѣ се упоменѣ, той го е предоставилъ на своите апостоли. Трѣбва слѣдователно ние, основани на туй начало, да се трудимъ и всички да се грижимъ за да се добре наредътъ и устройтъ нашите народни градски училища; и — за тая цѣлъ ние не трѣбва да сми немарливи и хладокръжни (каквото май сми се показвали и се показвали по нѣкога); но трѣбва да имамъ училищата си като едно святыще, като разсадници на народното ни просвѣщението и образование;

съ пълна увѣреностъ и съ пълна надѣждъ, че отъ тия разсадници ѹто произлязатъ плодотворни фиданки, които като цѣфлатъ ѹто уладятъ съ своего благоуханіе всички наши съотечественници, и ѹто принесатъ благотворни плодове. — Но Господъ, трѣбва да знайте, че тия училищни разсадници, въ които растятъ и — съ близнитѣ очи; и — ако се употребяватъ всички законни средства, за да се облагородятъ и ония изпомѣжду тѣхъ, които отъ най напредъ, и — повидимому не предвѣщаватъ за да се добре образуватъ, и — да дадятъ благотворенъ плодъ.

А — за да се постигне тая толкова вожделена цѣлъ, не сѫ доволни само училищата, но трѣбва да се обхрне едно най сериозно внимание и въ родителския домъ на учениците; трѣбва сирѣчъ родителите да сѫ всички будни и — твърдъ много осторожни при отхраната на дѣцата си въ домътъ имъ.

За да могжатъ же да успѣватъ добре Градската Гимназия *«Св. Кирилъ»* и първоначалните училища, неизвѣжни сѫ Г. Г. голъми усилия; и — тѣ състоѣтъ и се сокращаватъ въ слѣдующите дѣни думи: *«Любовъ къмъ Просвѣщението и любовъ къмъ отечеството.*

Всичко става лесно Г. Г. и — всичко може лесно да стане, когато Вие Гражданите съдѣствувате благоволно на Ецирополията на гимназията и на училищното Настоятелство, тамъ, дѣто можете въ всяка готовностъ и усердие.

ДОПИСКИ.

София, 30 август 1882 г.

Преди нѣколко дни се е завърналъ въ столицата кореспондентъ на рускиятъ вѣстникъ *«Московски Телеграфъ»* г. Степановъ — Поповъ, който преди 3 мѣсяци, по исканието на г. Начевича биде принуденъ да излези отъ България. Г. Начевичъ, ѹто се научилъ за дохажданието му, на частъ подстрекналъ г. Агура да го извади повторно отъ княжеството. Г. Агура, колко и да съзнаваше, че тая постъпка е доста рискована, но отъ друга страна за да угоди на патрона си, проводилъ Софийския подполицмейстеръ да съобщи на кореспондента — въ 24 часа вѣтрѣ да излези отъ княжеството. Забѣлежете, че това искане биде направено помимо руското консулато — нѣщо косто е противозаконно, споредъ едно вѣчъ това, че Агура нѣмаше право, не само да заповѣда въ тойзи случай, но даже да се снася съ него направо. Кореспондента, който е руски подданикъ, отговорилъ на подполицмейстера, че, *«диавола не е така страшна, както го изображаватъ»* и му предложилъ *«да си убере крушнитъ»*. Независимо кореспондента съобщилъ за това на руското консулато, коего, както тукъ се говори, останало силно възмутено отъ постъпката на г. Агура, която отъ една страна нарушила правата на единъ руски подданикъ въ България, а отъ друга страна напася оскурление и на самото консулато, което се игнорира и кое въ тойзи случай само то можи да заповѣда да кореспондента да излезе отъ България. На кореспондента вслѣдствие на това, увѣряватъ, било казано, да не се помръдни отъ мястото, до като не пристигне генералъ Соболевъ, който ѹто се произнесе върху въпроса за изважданието му и ѹто рѣши до колко Агура има право да предъявява подобно искане, направо до кореспондента помимо консулатото. Така ѹто г. Степановъ — Поповъ си остана за сега въ България толкова повече, че пѣговото намиране, днесъ особено, въ България е твърдъ желателно, защото той е единичниятъ руски кореспондентъ въ България, който въ продължение на посѣднинъ 9 мѣсяци принеси доста полза на българите, като освѣтляващъ рус-

ското общество върху вървежа на наши тѣ работи. Ний му се радвами, защото познавами чесността на неговитѣ не-подкупни убѣждения и въ това отношение, той представлява противоположность на дописника и редактора на „Български Гласъ“ г. Шопова.

М. Г.

Добрич 4 септем. 1882

Г-не Редакторе!

Умоляваме ви публикувайте въ уважаемиятъ ванъ в. приложенитѣ тукъ три телеграмми отправени по случай тезоименниятъ денъ на Н. Височество.

ШУМЕНЪ

До Негово Височество Александра І-й

Князъ Български

Ваше Височество!

При присъствието на многочисленъ народъ, и 1-вата рота отъ Правадийската Н-о 16 дружина, Духовенството слѣдъ Божественната литургия, днесъ по случай тезоименниятъ Ви денъ на главния площадъ отслужи молебенъ за здравието и благодеянието на Ваше Височество.

Народа въсползуванъ отъ случая мя натовари да поднеса прѣдъ стъпите на Ваше Височество поздравленията всѣвѣрно поданическитѣ му чувства.

Живейте за слава и честь на малдото ни отечество България, на многая лѣта.

Гр. Общ. Кметъ: Ивановъ

ШУМЕНЪ

До Негово Височество Българския Князъ

Александър І-й

Ваше Височество!

Ний опълченците отъ града Добрич поднасяме искренните си и чувствителни поздравления за тезоименниятъ денъ на Ваше Височество, живейте за слава и честь на България, ура, ура, ура.

Върноподанинъ ви опълченци Павловъ, Юрановичъ, Митевъ, Сейраковъ, Пъевъ, Бойчевъ и Молловъ.

СОФИЯ

Управляющій Министерството внутреннихъ дѣль.

Днесъ, слѣдъ Божественната служба въ присъствие на многочисленъ народъ и 1-ва рота отъ Правадийската Дружина Духовенството отслужи молебенъ за здравието и благодеянието на Негово Императорско Величество Александра III и на любимия напълъ Князъ. Моля Ви отъ страна на гражданинъ, Господинъ Министре, да поднесете прѣдъ подножието на Негово Императорско Величество поздравленията и искренните имъ чувства отъ признателностъ, която и ще остане неизгладима въ сърцата ни.

Градски общ. Кметъ: Ивановъ

Отъ Министерството на Правосъдието.

ОКРЪЖНО

№ 2632.

До Г. г. прокуроръ при окръжните съдиища.

Отъ прошенията и жалбите, подавани на Височайше име, както и отъ прошенията, които постъпватъ въ Министерството на Правосъдието, се види, че току речи по всемѣстно предварителните слѣдствия върху лица на които пада подозрѣние за извършване на иѣкое престъпление ставатъ съ твърдъ голъма бавностъ, посъдѣствие на които бавностъ подозряванитъ лица прѣпъзватъ дѣлговременно предварителни затвори.

Обществото, което вие, г-не прокуроре, представ-

лявате въ това отношение за самозащитата си и за удовлетворение на вѣчната правда, (която се представя отъ Правосъдието) въ сила на които всѣко злодѣяние трѣбва да прѣтърпива заслуженото си възмѣдие, има право да налага наказание и да лишава отъ свобода лицето, на което престъплението се е доказало и върху което съдебната власт е произнесла окончателната присъда, чрезъ които се признава виновността на престъпника и му се налага наказанието предписано въ законите. Но правото на обществото, което дѣлствува за удовлетворение на Правосъдието, би трѣбвало да не почва освѣнъ тогава само т. е. да лишава отъ свобода и да налага наказание само върхъ лица, на които виновността е доказана и констатирана окончателно отъ съдебната власт.

Обаче, за да се достигне по вѣрно защита на обществото, за да се удовлетвори вѣчната правда и за да въспрѣятъ възможността на престъпниците да избѣгнатъ отъ заслуженото наказание за извършеното престъпление, и въ интерес на откриванието на всичката истина върху извършеното престъпление, человѣческиятъ законъ допускатъ едно исключение на строгата правда и справедливостъ, и позволяватъ за по тежките престъпления, които влекатъ подъръбъ себѣ си и по тежки наказания, да се лишава отъ свободата си лицето, на което пада подозрѣние за извършване на едно такова престъпление, предварително и преди неговата виновност да бѫде констатирана чрезъ една окончателна съдебна присъда, като се тури въ предварителенъ затворъ; но това исключение трѣбва да се включава въ границите на най строгата необходимост и трѣбва да трае колкото е възможно по-късно врѣме, за това и лицата, които сѫ натоварени съ произвеждането на предварителното слѣдствие, не трѣбва нито една минута да изгубватъ отъ предъ видъ, че съдѣтъ, койго окончателно ще се произнесе върху виновността на подозрѣваемото лицо, може да оправдае предварително лишеното отъ свобода лицо, и тогава задържанието на това лицо е една въпъша несправедливост, която може да се оправдае само съ това че на человѣцъ е свойствено да правътъ погрѣшки; но за това слѣдователътъ, койго е направилъ тѣзи погрѣшки, трѣбва поне да има това оправдание, че той е задържалъ подозрѣваното лице въ границите на най строгата необходимост.

Освѣнъ това, когато наказанието за извѣстно престъпление се забавя чрезъ вѣро, то впечатлението, което е произведено извѣстното престъпление на обществената съвѣсть, постепенно се изглежда, и спроведливото наказание, което едва вълъдъ дѣлъ врѣме, се наложи на престъпника, се показва твърдъ тѣжко, и не произвожда онова спасително дѣйствие върху умоветъ, кое то се достига, ако наказанието бѫде приложено независимо слѣдъ извършеното престъпление.

Въ слѣдствието на горѣзложеното, честь има г. прокуроре, да ви предложи да бдите вълъщателно,

що предварителните слѣдствия да не се протакатъ отъ вънъ границите на строго необходимото врѣме за тѣхното извършване, и да съобщавате въ Министерството за всичките случаи, въ които бавността въ предварителните слѣдствия произлиза отъ злата воля,

отъ немарливостта или отъ неопитността на съдебните слѣдователи.

Министъръ: Д. Грековъ.

Главенъ Секретарь: П. В. Горбановъ.

Началникъ на Огѣдѣннието: П. П. Карапетровъ.

РАЗНІ

На 23 того, министерскиятъ съвѣтъ е разглеждалъ заплатитъ на чиновниците. Той ги е измѣнилъ и цифритъ сѫ измѣнени. Едни заплати сѫ умалени, а други сѫ увеличени. Заплатитъ отъ най-горната до най-долната сѫ направени да бѫдатъ дѣлими на 12, тѣйтъ що при всѣкимъсечното плащане да не се произвождатъ дробни числата, които затрудняватъ контролитъ учреждения. Както се научаваме, заплатитъ ще бѫдатъ представени на одобрѣние на Народното Събрание, а квартирнитъ въ размѣръ по 20% ще се унищожатъ отъ самото правителство въ края на текущата финансова година.

По столичните улици мѣчно се ходи отъ прахъ. Продължителната суша и топлина изсуши всичко и пасипаниятъ отъ иностраниятъ прѣдприемачи улици съ прѣтъ вмѣсто съ пѣсъкъ, сѫ почти непроходими. Достатъчно е една кола или единъ пайтонъ, за да подигне обла-

ци прахъ по улиците. Градскиятъ съвѣтъ никакъ не обрѣща внимание върху народното здравие. Освѣнъ прахътъ, който прави хората като воденчари, додѣти отидатъ отъ една улица въ друга, безбройни низки мѣста напълнени съ вода причиняватъ безбройни работи.

Държавниятъ съвѣтъ е поканенъ да прѣгледа въ най-късъ време изработенитъ отъ министерството на общите сгради проектъ на публично-административенъ правилникъ на длѣжностите и задълженията на прѣдприемачите.

В. „Светлина“, който бѣше спрѣнъ за единъ мѣсецъ, почна пакъ да ся издава.

Софийската болница възбуди много разговори въ публиката. Отъ една страна нѣкои органи утвърждаваха че въ тѣзи болници се биле допущани сериозни злоупотребления. Отъ друга страна лица солидни, на които вие напълно довѣрваме удостовѣриха, че никакви злоупотребления отъ страна на старшия врачъ на болницата, доктора Браделя не е имало, и че всичкото това дѣло е резултатъ на лична несправедливостъ. Ние се присъединяваме къмъ последното мнѣніе, но желателно би било що медицинското управление да даде обяснение прѣдъ печатъ върху това дѣло, като се основава на доказателствата, които то има у себе си.

„Работа“

И. Величество Руския Императоръ приелъ на аудиенция Български министър на войната, когото и наградилъ съ ордена Станислава 1 ва степень.

Една телеграмма изъ Александрия отъ 2 Септ. казва: Генер. Волселей извѣстява, че въ Тел-ел-Кебиръ завладѣлъ 50 до 60 топа. Араби паша отишълъ въ Каиръ. Английската конница превзеala Белбенъ, гдѣто щѣмъ да престигне и Волселей съ пехотата. Намѣренето на Волселея било, че по-скоро да се отправи за Каиръ.

Турко-гръцкитъ прѣговори, слѣдовали, но безъ успѣхъ, защото Гърция се отказала да възвърне Незеросъ.

Отъ Исмаилъ извѣстява, че английските войски твърдѣ много страдали отъ горѣщините. Хигландерската бригада имала много мъртви и 200 болни, които неможали да продължаватъ пътя си.

На 28 авг. въ битката при Кассасинъ, се изгубили 150 д. конница отъ английската войска. Страхуватъ се, като мюхамеданци, да не би да сѫ преминали при братията си въ лагера на Арабипаша.

Изъ Петербургъ извѣстява, че Българския воененъ министъръ моли г. да му се даджътъ подъ расположението трима руски офицери, които да образуватъ и изучватъ три ескадрона и надъ тѣхъ да командуватъ. Царътъ удобрилъ тая молба. Офицерите щѣли да иматъ заплата по 8400 лева въ злато и въ също врѣме можели да се върнатъ въ Россия. Службата имъ въ България, щѣла да се счита и въ Россия. Извѣстява още, че Българ. офицери можали да служатъ при руската войска и слѣдъ дѣвъ години да се завърнатъ въ отечеството си като штабъ офицери.

Изъ Кассасина извѣстява, че при нападението на градъ, Араби паша ималъ 13,000 д. войска и 12 топови. Англичанетъ отнесли 5 топа и заробили много египетни (? р.).

Рапортитъ на шпионите извѣстявали, че Араби паша билъ съредоточенъ съ сичкитъ сили въ Тел-ел-Ке-

